

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Närvarande

HJ - TE - AH - CW

Frånvarande

VT - AH-J - FK - AR

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Vicelantråd

Harry Jansson

Föredragande

Minister

Annika Hambrudd

Protokollförare

Landskapsläkare

Knut Lönnroth

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 18

Social- och hälsovårdsministeriets
uppmaning om åtgärder enligt lagen
om smittsamma sjukdomar för att
begränsa offentliga sammankomster.

ÅLR 2020/2268

71 S3

Ärendet har överförts från en enskild föredragning den 17.3.2020.

Landskapsregeringen beslöt att begränsa offentliga sammankomster
enligt **bilaga 1 S320P15**.

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BESLUT	71 S3	1 (4)
Datum	Dnr	
9.7.2020	ÅLR 2020/2268	

Offentlig delgivning
Sändlista för kännedom

Hänvisning

Kontaktperson

Knut Lönnroth, telefon +358 (0)18 25000 (vxl)

knut.lonnroth@regeringen.ax

Ärende

**SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS
ANVISNING OM ÅTGÄRDER ENLIGT LAGEN
OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR ATT
BEGRÄNSA OFFENTLIGA TILLSTÄLLNINGAR
OCH ALLMÄNNA SAMMANKOMSTER**

Beslut

Finlands regering har preciserat sina riktlinjer om begränsning av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster från och med den 1 augusti 2020. Utgående från anvisning från social- och hälsovårdsministeriet beslutar landskapsregeringen med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) att förbjuda alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 500 personer som ordnas inomhus eller utomhus på Åland.

Offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 500 personer kan emellertid ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus under förutsättning att säkerheten kan garanteras genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning från den 14 maj 2020 ([Bilaga](#)).

Beslutet träder i kraft den 1 augusti 2020 och upphör den 31 augusti 2020 klockan 24:00.

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

Motivering

Finlands regering har 17.6.2020 preciserat sina riktlinjer om begränsning av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster från och med 1.8.2020.

Social- och hälsovårdsministeriet har 22.6.2020 i beslut VN/5772/2020 uppmanat landskapsregeringen att omedelbart inleda beredningen av nya åtgärder enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Utgående från anvisning från social- och hälsovårdsministeriet förbjöd landskapsregeringen 25.6.2020 med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 deltagare som ordnas inomhus eller utomhus på Åland. Inomhus och i utomhusutrymmen där området är avgränsat kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 personer men högst 500 personer emellertid ordnas, förutsatt att tillställningen eller sammankomsten genomförs så att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning från den 14 maj 2020. Offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med mer än 500 personer kan ordnas i avgränsade områden utomhus under förutsättning att vissa villkor som angavs i beslutet uppfylls. Beslutet är i kraft till och med 31.7.2020.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag sköta de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på riksmyndigheterna och kommunerna.

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får ett beslut enligt 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017) är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Virusets smitta kan även ske vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Tack vare restriktionerna och förbättrad hygien har coronaepidemin mattats av i Finland. Det finns ändå fortfarande risk för att epidemin blossar upp på nytt. Virusets cirkulering fortsätter både i Finland och annanstans i världen och största delen av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta. Genom omfattande testning, spårning av smittkedjor, isolering av insjuknade och karantän

för exponerade kan man till viss del, men inte enbart, bromsa spridningen av sjukdomen.

Finlands regerings riktlinjer från 17.6.2020 om begränsning av sammankomster baserar sig på den epidemiologiska lägesbilden och på effekterna av att restriktionerna avvecklas. Besluten om att begränsa sammankomster grundar sig på en epidemiologisk bedömning av hur sjukdomen sprids i situationer där antalet sociala kontakter är stort. Den epidemiologiska bedömningen och prognosen gör att det är möjligt att stegvis lätta på begränsningen av deltagarantalet i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Finlands regering har 17.6.2020 lagt fram en plan för en kontrollerad avveckling av begränsningarna från och med 1.8.2020. Statsrådet har på basis av den tillgängliga informationen bedömt det epidemiologiska läget och effekterna av att restriktionerna avvecklas samt eventuell utveckling av en epidemi. Statsrådet har rekommenderat att om läget fortsätter att utvecklas utan några betydande ogynnsamma avvikelser kan tillställningar för över 500 personer tillåtas även inomhus från och med den 1.8.2020. Detta förutsätter att säkerheten garanteras med hjälp av anvisningar från Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriet från 14.5.2020 om iakttagande av säkerhetsavstånd, hygienrutiner och begränsning av antalet besökare samt vid behov genom att vid tillställningen avskilja olika områden från varandra. Alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 500 deltagare är tillåtna, men rekommendationen är att ovan nämnda anvisning följs också i dem.

Effektiviteten hos Finlands hybridstrategi vid bekämpningen av coronavirusepidemin följs upp med hjälp av epidemiologiska, medicinska och funktionella parametrar. Enligt Institutet för hälsa och välfärds riksomfattande lägesrapport från 1.7.2020 om uppföljningen av hybridstrategin har coronavirusepidemin i Finland avstannat. Antalet smittade som rapporteras till registret över smittsamma sjukdomar varje vecka har nått låga nivåer. Enligt den nuvarande bedömningen är det i augusti möjligt att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 500 personer. Det är dessutom möjligt att inomhus och i sådana områden utomhus som är klart avgränsade ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 500 personer om säkerheten kan garanteras genom att begränsa antalet kunder, hålla säkerhetsavstånden och följa hygienanvisningarna. Om den epidemiologiska situationen på Åland försämras kommer landskapsregeringen att omvärdera detta beslut.

Den som arrangerar tillställningen eller sammankomsten är skyldig att se till att säkerheten för deltagarna kan garanteras. Vid behov måste arrangören därför dela in publiken i olika publikområden. Indelningen i olika områden, rörligheten mellan områdena och det högsta tillåtna antalet personer i området bestäms på basis av arrangörens bedömning på så sätt att det i praktiken är möjligt att följa anvisningen från undervisnings- och kulturministeriet och Institutet för hälsa och välfärd (Bilaga). Varje separat område kan behöva ha egen ingång och utgång, eller att ingång och utgång sker i omgångar, egna tjänster (t.ex. eventuella serveringstjänster och sanitetsutrymmen) samt egen personal. Dessa åtgärder bidrar till att tillställningar kan ordnas på ett tryggt sätt.

Detta beslut är nödvändigt för att fortsätta bromsa spridningen av sjukdomen.

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med detta beslut. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande skada för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av denna anledning har landskapsregeringen med stöd av 28 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland inte ordnat något hörande i ärendet.

Tillämpade lagrum

- 30 § 9 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland
- 1, 8, 58 och 91 §§ lag om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016)
- 1 och 5 §§ statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017)
- 1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)
- 28 § förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland

Ändringssökande

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar och 25 § i självstyrelselagen får detta beslut överklagas genom besvär hos Högsta förvaltningsdomstolen. En besväransvisning är bifogad.

Övrigt

Beslutet delges genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Ålands landskapsregering till och med den 15 augusti 2020. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats på den elektroniska anslagstavlan på landskapsregeringens webbsida.

Vicelantråd

Harry Jansson

Minister

Annika Hambrudd

BILAGOR

Undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning om förhindrande av coronavirussmitta i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt vid användningen av offentliga rum, 14.5.2020.

Besväransvisning.

FÖR KÄNNEDOM

Kommuner och kommunalförbund på Åland
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Ålands polismyndighet, registratur.aland@polisen.ax
Statens ämbetsverk på Åland, info@ambetsverket.fi
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården,
kirjaamo@valvira.fi
Institutet för hälsa och välfärd, info@thl.fi
Social- och hälsovårdsministeriet, kirjaamo@stm.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet,
janina.groop-bondestam@om.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet,
viveca.arrhenius@stm.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet,
anne.kumpula@stm.fi

14.5.2020
gäller från 1.6

Anvisning om förhindrande av coronavirussmitta i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt vid användningen av offentliga rum

Lagstiftning och behörigheter

Enligt 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) samordnar och övervakar regionförvaltningsverket bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område. Samkommunen för sjukvårdsdistriktet styr och stöder kommunerna och verksamhetsenheterna inom socialvården och hälso- och sjukvården inom bekämpning av smittsamma sjukdomar, utvecklar regionalt diagnostiken och behandlingen av smittsamma sjukdomar och utreder epidemier tillsammans med kommunerna. Regionförvaltningsverket och samkommunerna för sjukvårdsdistrikten inom dess verksamhetsområde ska samarbeta för att bekämpa smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket ska fatta de administrativa beslut som föreskrivs i denna lag genom att utnyttja den sakkunskap som finns i samkommunen för sjukvårdsdistriktet, i specialupptagningsområdet och vid Institutet för hälsa och välfärd.

Enligt 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar ska kommunerna inom sina områden organisera bekämpningen av smittsamma sjukdomar enligt denna lag som en del av folkhälsoarbetet på det sätt som föreskrivs i folkhälsolagen (66/1972), hälso- och sjukvårdslagen och i denna lag. Bekämpande av smittsamma sjukdomar omfattar i denna lag förebyggande, tidigt konstaterande och uppföljning av smittsamma sjukdomar, behövliga åtgärder för utredning eller bekämpning av epidemier samt undersökning, vård och medicinsk rehabilitering av den som insjuknat eller misstänks ha insjuknat i en smittsam sjukdom samt bekämpning av vårdrelaterade infektioner.

Anvisningens syfte

Den 6 maj 2020 utfärdade statsrådet ett principbeslut om en plan för en hybridstrategi för hantering av coronakrisen. Enligt principbeslutet kan man med specialarrangemang

ordna offentliga tillställningar för över 50 personer inomhus och på avgränsade platser utomhus, om säkerheten kan tryggas genom begränsning av antalet besökare samt säkra avstånd och hygienanvisningar. Syftet med denna anvisning är att stöda ordnandet av trygga offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus och på avgränsade platser utomhus under coronaepidemin. Genom att följa anvisningen kan man förhindra smitta och minska antalet exponerade. Anvisningen tillämpas även vid användningen av de offentliga rum som öppnas den 1 juni 2020.

I anvisningen beskrivs allmänna förutsättningar för att förhindra spridningen av Covid-19 och begränsa antalet exponerade. Utgående från förutsättningarna som beskrivs i anvisningen kan de som arrangerar tillställningar och verksamhet utarbeta egna, mer detaljerade rekommendationer för specifika situationer, verksamheter eller tillställningar. Vid större platser där tillställningar ordnas kan det samtidigt finnas flera mindre grupper av människor som inte är i närkontakt med varandra.

I enlighet med 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar kan lokala och regionala myndigheter som svarar för smittsamma sjukdomar bistå vid utarbetandet av sådana specifika rekommendationer. Arrangörerna ska planera och bedöma möjligheterna att förhindra smittspridningen innan de beslutar att ordna och genomför tillställningen eller verksamheten.

Det finns särskilda föreskrifter om skyldigheten att skydda anställda i fråga om arrangörer som fungerar som arbetsgivare. När det gäller personer som arbetar i offentliga rum grundar sig på åtgärderna på arbetsgivarens riskbedömning. Arbetshälsovården stöder arbetsgivaren i utarbetandet av riskbedömningen.

Kom inte till offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller offentliga rum om du har symptom

Coronaviruset orsakar en luftvägsinfektion och symptom på detta kan vara bl.a. hosta, ont i halsen, feber, andnöd, muskelvärk, magbesvär och huvudvärk (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>). Man får inte komma till offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller offentliga rum där andra människor samtidigt närvarar om man har några som helst symptom som tyder på smitta.

Riskgrupper

Det rekommenderas att personer som hör till riskgrupperna undviker närkontakter under epidemins tid, och därmed kan deltagande vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller verksamhet i offentliga rum inte heller rekommenderas. Om det är nödvändigt att delta ska tryggas avstånd och hygienrekommendationer enligt denna anvisning iakttas.

Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom: (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/vanliga-fragor-om-coronaviruset-covid-19>)

Undvik onödig fysisk kontakt

Coronaviruset sprids i huvudsak genom droppsmitta (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>). För att undvika smittspridning bör onödig fysisk kontakt undvikas.

- I syfte att undvika närkontakter bör möjligheterna att upprätthålla säkerhetsavstånd vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och offentliga utrymmen tryggas: antalet personer bör avgränsas så att avståndet mellan var och en är minst 1–2 meter.
- I situationer där det kan uppstå köer bör man påminna folk om säkerhetsavståndet och hjälpa dem att upprätthålla det. Upprätthållandet av säkerhetsavståndet kan säkerställas till exempel genom tillräckligt med personal som instruerar om detta, instruktiv skyltning och genom ankomst- och indelningsarrangemang som förhindrar att det bildas långa köer.
- Risken för droppsmitta är lätt större än vanligt under till exempel allsångsevenemang eller idrott och motion som utövas i grupp, och därför bör betydelsen av att hålla säkerhetsavstånd inskräpas i dessa och liknande situationer.

God hand- och hosthygien förhindrar smittspridning

Coronaviruset smittar i första hand genom droppsmitta (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>). Rätt genomförd host- och handhygien förhindrar smittspridning. Vi rekommenderar att information om korrekt beteende ska delas ut till anställda och besökare i syfte att öka medvetenheten om detta.

- När man kommer in i ett rum eller till ett begränsat utomhusutrymme, bör man rengöra händerna med handsprit. Handspriten ska finnas lätt till hands.
- Tvätta alltid händerna med tvål och vatten före måltiden och alltid när du nyst eller hostat eller om händerna är smutsiga så det syns. Torka händerna i engångspappershanddukar. Om det inte är möjligt att tvätta händerna, ska man använda handsprit.

- Skydda munnen och näsan med en engångsnäsduk när du hostar eller nyser. Släng omedelbart den använda näsduken i soporna. Om du inte har en näsduk till hands, hosta och nys mot armvecket. Tvätta händerna efteråt.
- Använd mask om du vill, med iakttagande av anvisningarna för hur det ska gå till.

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/anvisningar-for-forebyggande-och-bekampning-av-infektioner/allmannahygienregler>

Användning av ansiktsmask av tyg under koronaviruspandemin

https://www.ttl.fi/sv/information-om-hemmagjordansiktsmasker/?_ga=2.93276189.1284887559.1589465358-64553234.1589465358

Städning

Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta, när en person som insjuknat hostar eller nyser. Viruspartiklarna blir inte länge kvar i luften eller på olika ytor.

Vid städning ska man använda ett mildt alkaliskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmen kan städningen effektiveras genom användning av desinfektionsmedel. Läkta Arbetshälsoinstitutets städningsanvisningar.

- Torka av ytor som ofta berörs, som till exempel dörhandtag, armstöd, kontakt-och bordsytor, strömbrytare och vattenkranar minst en gång och helst två gången om dagen. I lokaler där det rör sig mycket folk rekommenderas rengöring med 2–4 timmars mellanrum.
- Undvik att använda datorer och dataterminaler som är i kollektivt bruk eller rengör dem efter varje enskild person som använt dem.

<https://www.ttl.fi/sv/stadanvisningar-for-att-forebygga-smitta-av-covid-19%e2%80%af/>

Ifall det konstateras föreligga coronavirussmitta vid en offentlig tillställning eller allmän sammankomster

För utredningen av smittkedjor svarar den läkare i kommunen eller sjukvårdsdistriktet som ansvarar för smittsamma sjukdomar. Om det konstateras föreligga coronavirussmitta vid en tillställning, ska det utredas huruvida andra personer har exponerats för smittan, och de som exponerats ska spåras upp och i enlighet med smittskyddslagen hållas i karantän i 14 dygn. I syfte att underlätta smittspårningen bör

den som arrangerar en tillställning eller sammankomst så långt det är möjligt och i enlighet med vad som förutsätts i övrig lagstiftning ha uppgifter om de personer som deltar i tillställningen eller sammankomsten. Det går att minska antalet personer som exponerats för smittan genom att begränsa antalet personer vid en offentlig tillställning och allmänna sammanomster samt genom att undvika att olika grupper blandas med varandra, om det senare skulle konstateras fall av coronavirussmitta bland dessa personer.

Bör observeras i lägerverksamhet för barn och unga

- Man får endast delta i ett läger om man är symptomfri.
- Lägerverksamheten rekommenderas försiggå i grupper om högst 50 personer som är inkvarterade, intar måltider och ägnar sig åt aktiviteter så att de inte kommer i kontakt med andra grupper som eventuellt befinner sig på samma lägercentral vid samma tidpunkt. På så vis begränsas antalet närkontakter under lägret och underlättas språningen av personer som exponerats för smittan, om det konstateras föreligga coronavirussmitta på lägret.
- Iaktta allmänna rekommendationer angående god hand- och hostningshygien samt städning bör iakttas.
- Undvik onödig fysisk kontakt (till exempel att skaka hand, att kramas).
- Om en lägerdeltagare under lägret konstateras ha symptom som passar in på coronavirusinfektion, ska han eller hon hänvisas till ett separat utrymme och vänta där tills det går att lämna lägret. Han eller hon måste utan dröjsmål söka sig till coronavirustestning. Ifall han eller hon konstateras ha smittan, måste de som exponerats för den spåras och försättas i karantän. Lägerarrangören ska i sådana fall vara i kontakt med den enhet som lokalt svarar för smittsamma sjukdomar för att få närmare anvisningar.

Besvärsanvisning

Besvärsmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring i det hos högsta förvaltningsdomstolen genom skriftliga besvär. Besvär kan anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

Besvärstid

Besvär ska anföras skriftligt inom 30 dagar från att beslutet har delgivits. Närmare information om hur besvärstiden beräknas finns på omstående sida.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter, inklusive uppgifter om hemkommun samt postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till ärendet kan sändas
- det beslut i vilket ändring söks
- redogörelse över till vilka delar ändring söks i beslutet, vilka ändringar som yrkas samt grunderna för yrkandena.

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- det överklagade beslutet, i original eller som kopia,
- intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till landskapsregeringen och
- fullmakt för eventuellt ombud, om ombudet inte är en advokat eller ett offentligt rättsbiträde.

Inlämning av besvärsskriften

Besvärsskriften ska inom besvärstiden lämnas till högsta förvaltningsdomstolen på adressen Högsta förvaltningsdomstolen, PB 180, 00131 HELSINGFORS, eller elektroniskt på adressen korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi. Besvärsförfarandet kan även i sin helhet skötas elektroniskt via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst, se närmare information om e-tjänsten på adressen www.regeringen.ax/besvar

Avgifter

Rättegångsavgiften till högsta förvaltningsdomstolen är 510 euro. I lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) finns bestämmelser om de fall då avgift inte tas ut. Närmare upplysningar om avgifterna lämnas av högsta förvaltningsdomstolen.

Närmare information om hur besvärstiden beräknas

Besvärsskriften ska inlämnas inom 30 dagar från datumet då mottagaren fått del av beslutet. Då besvärstiden beräknas ska den dag då delgivningen sker inte medräknas. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdag, första maj, julafton, midsommarafton eller helgfri lördag fortsätter besvärstiden också följande vardag.

Dagen för delgivningen beräknas på följande sätt:

- Offentlig delgivning – Om beslutet har delgivits via offentlig delgivning anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet publicerades på myndighetens elektroniska anslagstavla.
- Vanlig delgivning – Om beslutet har postats som vanligt brev anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas.
- Bevislig delgivning – Om beslutet har sänts per post mot mottagningsbevis, framgår datumet för då mottagaren fått del av beslutet av mottagningsbeviset. Om beslutet har överlämnats till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud framgår dagen då mottagaren fått del av beslutet av det skriftliga bevis som upprättats över delgivningen.
- Mellanhandsdelgivning – Om beslutet inte har lämnats direkt till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.
- Vanlig elektronisk delgivning – Om beslutet delgivits som ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.
- Bevislig elektronisk delgivning – Om beslutet har delgivits bevisligen genom ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet när det har hämtats från den länk som myndigheten anvisat.

Besvärsskriften ska vara inlämnad till högsta förvaltningsdomstolen senast kl. 16.15 på besvärstidens sista dag. Denna tidsfrist gäller även besvär som skickas via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst eller per e-post.